

opusdei.org

Sv. Jozef – tesár (7)

Siedme pokračovanie cyklu katechéz pápeža Františka o sv. Jozefovi

12.01.2022

Drahí bratia a sestry, dobrý deň!

Evanjelisti Matúš a Marek hovoria o Jozefovi ako o „stolárovi“ alebo „tesárovi“. Predtým sme počuli, že obyvatelia Nazareta, keď počuli Ježiša hovoriť, sa pýtali: «Vari to nie je tesárov syn?» (Mt 13,55; porov. Mk 6,3). Ježiš vykonával remeslo svojho otca.

Grécke slovo *tekton*, ktorým sa označovala Jozefova práca, bolo preložené rôznymi spôsobi. Latinskí cirkevní otcovia ho preložili ako „stolár“. Nezabúdajme však, že v časoch Ježiša v Palestíne drevo slúžilo okrem výroby pluhov a rôzneho nábytku aj na stavbu domov, ktoré mali drevené rámy a terasovité strechy zhotovené z trémov pospájaných vetvami a hlinou.

Preto bol pojem „stolár“ alebo „tesár“ všeobecným označením, ktoré znamenalo tak remeselníkov s drevom, ako aj tých, čo sa zaoberali stavebnými činnosťami. Bola to dosť namáhavá práca, pretože sa muselo pracovať s ťažkými materiálmi, ako je drevo, kameň a železo. Z ekonomického hľadiska nezabezpečovala veľké zárobky, ako možno usudzovať zo skutočnosti, že Mária a Jozef, keď predstavovali Ježiša v chráme, obetovali len pár

hrdličiek či holubov (porov. Lk 2,24), ako to Zákon predpisoval pre chudobných (porov. Lv 12,8).

Ježiš sa teda ako dospievajúci chlapec naučil tomuto remeslu od svojho otca. Preto keď ako dospelý začal kázať, jeho udivení susedia sa ho pýtali: «Skade má tento takú múdrosť a zázračnú moc?» (Mt 13,54) a pohoršovali sa nad ním (porov. v. 57) - lebo bol synom tesára, no hovoril ako nejaký učiteľ zákona, a toto ich pohoršovalo.

Tento životopisný údaj o Jozefovi a Ježišovi ma vedie k pomysleniu na všetkých robotníkov na svete, zvlášť na tých, ktorí konajú vyčerpávajúce práce v baniach a v niektorých továrňach; na tých, ktorí sú vykorisťovaní nelegálnou prácou; na obeť práce – videli sme, že v poslednej dobe ich bolo v Taliansku viacero –; na deti, ktoré sú nútené pracovať, a na tých, ktorí

prehrabávajú smetiská, aby našli niečo, čo sa dá zužitkovať na výmenu.

Dovolím si zopakovať, čo som povedal: skrytí robotníci, robotníci, ktorí ťažko pracujú v baniach a v niektorých továrňach: myslime na nich. Myslme na tých, ktorí sú vykorisťovaní prácou načierno, na tých, ktorí platia mzdu obchádzaním zákona, bez dôchodku, bez ničoho. Ak nepracuješ, nemáš žiadne zaistenie. Nelegálnej práce je dnes veľa. Pomyslme na obeť práce, pracovných úrazov, na deti, ktoré sú nútené pracovať: to je hrozné! Deti v tom veku by sa mali hrať, ale namiesto toho sú nútené pracovať ako dospelí. Pomyslme na tie úbohé deti, ktoré sa prehrabávajú na smetiskách a hľadajú niečo, čo sa dá zužitkovať.

To všetko sú naši bratia a sestry, ktorí si takto zarábajú na živobytie

prácami, ktoré neberú ohľad na ich dôstojnosť! Zamyslime sa nad týmto. A toto sa deje dnes, vo svete, toto sa deje v súčasnosti! Ale myslím aj na tých, ktorí sú bez práce: koľko ľudí chodí klopať na dvere tovární, podnikov: „Však je tu nejaká práca?“ – „Nie, nie je, nie je...“. Nedostatok práce! Myslím aj na tých, ktorí sa cítia zranení vo svojej dôstojnosti tým, že nemôžu nájsť určitú prácu. Prídu domov: „Našiel si niečo?“ - Nie, nič... Zašiel som do Charity a prinášam chlieb.“ To, čo ti dáva dôstojnosť, nie je prinášať domov chlieb. Môžeš si ho priniesť z Charity: nie toto ti dáva dôstojnosť. To, čo ti dáva dôstojnosť, je zarobiť si na chlieb, a ak nedáme našim ľuďom, našim mužom a ženám možnosť zarobiť si na chlieb, toto je sociálna nespravodlivosť v danom mieste, v danej krajine, na danom kontinente.

Tí, čo vládnu, musia dať všetkým možnosť zarobiť si na chlieb, pretože

tento zárobok im dáva dôstojnosť. Práca je pomazaním dôstojnosti, a to je dôležité. Mnohí mladí ľudia, mnohí otcovia a matky prežívajú drámu, keď nemajú prácu, ktorá by im umožnila žiť pokojne, prežívajú zo dňa na deň. A mnohokrát je hľadanie práce tak dramatické, že ich privedie až k strate akejkoľvek nádeje a túžby po živote. V týchto časoch pandémie mnohí ľudia prišli o prácu – to vieme – a niektorí, zdrvení neúnosným bremenom, dospeli až do bodu siahnuť si na život. Dnes by som si chcel spomenúť na každého z nich a na ich rodiny. Zachovajme chvíľku ticha na pamiatku tých mužov a žien, zúfalých, že nenachádzajú prácu.

Neberie sa dostatočne do úvahy skutočnosť, že práca je podstatnou súčasťou ľudského života a tiež cesty k svätosti. Práca neslúži len na obstaranie si spravodlivej obživy: je to tiež priestor, kde môžeme vyjadriť seba samých, cítiť sa užitoční a naučiť

sa veľkej lekcií konkrétnosti, ktorá pomáha duchovnému životu, aby sa nestal „spiritualizmom“. Bohužiaľ, práca je často rukojemníkom sociálnej nespravodlivosti a namiesto toho, aby bola prostriedkom poľudšťovania, stáva sa existenčnou perifériou.

Mnohokrát sa pýtam sám seba: s akým duchom konáme svoju každodennú prácu? Ako sa vyrovnávame s únavou? Vnímame svoju činnosť len ako spojenú s vlastným osudom, alebo aj s osudom iných? Práca je totiž spôsob, ako vyjadriť našu osobnosť, ktorá je svojou povahou vzťahová. Práca je tiež spôsob, ako vyjadriť svoju kreativitu: každý robí prácu vlastným spôsobom, vlastným štýlom; tú istú prácu, ale iným štýlom.

Je krásne myslieť na to, že sám Ježiš pracoval a naučil sa tomuto umeniu

práve od sv. Jozefa. Dnes si musíme položiť otázku, čo môžeme urobiť, aby sme obnovili hodnotu práce, a ako môžeme ako Cirkev prispieť k tomu, aby sa práca vymanila z logiky púheho zisku a mohla byť prežívaná ako základné právo a povinnosť človeka, ktorá vyjadruje a zvyšuje jeho dôstojnosť.

Drahí bratia a sestry, za toto všetko chcem dnes predniesť modlitbu, s ktorou sa sv. Pavol VI. obrátil na sv. Jozefa 1. mája 1969:

Ó svätý Jozef, patrón Cirkvi,

ty, ktorý si po boku vteleného Slova denne pracoval, aby si zarobil na chlieb, čerpajúc od Neho silu žiť a pracovať;

ty, ktorý si zakúsil úzkosť o zajtrajšok, trpkosť chudoby, neistotu práce:

ty, ktorý dnes vyžaruješ svoj osobný príklad ako pokorný pred ľuďmi, ale ozaj veľký pred Bohom,

chráň pracujúcich ľudí v ich každodennom tvrdom živote, chráň ich od znechutenia, od negativistickej vzbury, ako aj od pokušení hedonizmu;

*a stráž pokoj vo svete, ten pokoj, ktorý jediný môže zaručiť rozvoj národov.
Amen.*

(Preklad: Slovenská redakcia VR)

Zdroj: vaticannews